

Bredbåndsforum - Møte i arbeidsgruppen for videreutvikling av kobbernetet – Referat fra møte nr. 10

Deltakere:

Martin Højriis Kristensen (Broadnet), Anurag Shukla (Broadnet), Stig Myrmel (Eninvest), Tore Baarstad (Eidsiva), Trond Skjellerud (Eidsiva), Frank Kopperud (TDC), Christian Halgreen (TDC), Olav Urnes (Telenor), Terje Nord (Telenor), Tore Arnestad (Telenor), Sven Ole Skrivervik (NextGenTel), Jan Petter Tvedt (NextGenTel), Torgeir Alvestad (Nkom), Einar Meling (Nkom), Kenneth Olsen (Nkom), Arne Litleré (Nkom), Eivind Skaar Briseid (Nkom)

Referent: Nkom

Møtedato: 4. januar 2017

Saksnummer: 1506309

Nkom ønsket velkommen til møtet. Temaet for møtet er Telenors avklaring av hvilke av tilgangskjøpernes behov i tilknytning til et nytt tilgangsprodukt som kan imøtekommes og hvilke som er problematiske.

Sak 1 Orientering fra Telenor

Telenor orienterte om arbeidet med kravene fra tilgangskjøperne siden forrige møte i arbeidsgruppen. Telenor har hatt fokus på hva som skal til for oppnå enighet om en løsning. Telenor mener at alle kravene fra tilgangskjøperne til et nytt tilgangsprodukt er blitt vurdert.

Telenor ga deretter sine overordnede betraktninger til hvert enkelt område med utgangspunkt i oversendt presentasjon:

Aksess

Telenor ser for seg en modell som vil minne om modellen som benyttes i Danmark. Tilgangskjøperne vil kunne velge profiler med og uten DLM («Dynamic Line Management»). Men mange hastighetsprofiler kan drive kompleksitet i løsningen.

NextGenTel spurte om det var behov for mange hastighetsprofiler. TDC viste til at hastighetsprofiler kan ha bestemte anvendelsesområder og at dette gjør at det kan være behov for flere (selv om de har samme nominelle hastighet). Broadnet mente at 8-10 profiler kunne være nok, men dette kommer an på om profilene dekker dagens anvendelsesområder. Broadnet mente derfor det kunne være behov for se listen over hvilke profiler Telenor ser for seg. Det må videre være en dynamikk som gjør at det kan opprettes nye profiler som håndterer kommende behov.

Telenor kommenterte at selskapet vil prøve å dekke behovet grossistkundene har på dette området.

Multicast

Telenor ser for seg en multicast-løsning hvor grossistkundene avleverer sin egen TV-strøm. Dette vil i stor grad være tilsvarende den tekniske løsningen som benyttes for VULA fiber. Det vil videre bli utviklet en selvbetjeningsløsning for administrasjon av TV-kanaler.

Grossistkundene hadde ingen spesielle kommentarer til det Telenor la frem under dette punktet.

API og selvbetjening

Kravene fra aktørene mht. API og selvbetjening ser ut til å kunne løses.

Grossistkundene hadde ingen spesielle kommentarer til det Telenor la frem under dette punktet.

ODP

Telenor ser for seg å gjenbruke ODP-løsningen for VULA fiber i så høy grad som mulig, dvs. ved å benytte kant-rutere (BNG) i Telenors kjernenett som tilknytningspunkter. Per i dag 150 mulige tilknytningspunkter, men antallet vil kunne øke over tid. En del av disse tilknytningspunktene vil sammenfalle med HK. En slik løsning vil være kostnadmessig mer gunstig og gi kortere implementeringstid enn en løsning med tilknytningspunkter på alle HK-lokasjoner. Telenor åpner samtidig for spesialbestilling av lokale ODP-punkter

Broadnet spurte om graden av «contention» mellom tilknytningspunktet og mikronoden. Broadnet mente denne forbindelsen burde være «non-blocking». Telenor svarte at de har en ambisjon om signalet skal gå transparent igjennom (dvs. dimensjonere den totale båndbredden tilstrekkelig sett i lys av antall sluttbrukere). Telenor ga uttrykk for at selskapet vil følge opp dette punktet i neste møte.

Broadnet ga videre uttrykk for at det som en start antakelig er uproblematisk med 150 tilgangspunkter fra en geografisk synsvinkel. Det som er viktig er kvaliteten på forbindelsen og pris. NextGenTel ønsker seg i utgangspunktet 300 tilknytningspunkter, men fremhevet også dette med kvalitetsaspektet på forbindelsen.

Eidsiva viste til at Telenors forslag vil medføre at mange små sentraler ikke vil være omfattet. Dette vil innebære et tilbakeskritt mht. kapasitet på sentralene og foretatte fiberinvesteringer frem til de aktuelle sentralene vil ikke gi avkastning. Telenor viste til at det vil være kostnadsdrivende på å utplassere utstyr for tilknytning på slike sentraler. Telenor ga samtidig uttrykk for selskapet har forståelse for problemstillingen mht. at investeringene i fiber til sentralene går tapt, og at det kanskje bør vurderes å finne en modell for å bestille ODP der Telenor ikke er til stede. Telenor mente imidlertid at dette er en separat problemstilling som bør diskuteres i et større forum.

Telenor ville i løpet møtet sende ut en liste over hvor selskapet har BNGer.

Mulige vanskelige punkter

Det var spesielt punktene knyttet til antall Mac-adresser og testmiljø for CPE som ble diskutert i møtet.

TDC har meldt inn behov for forholdsvis mange Mac-adresser per aksess. Telenor viste til at det er en begrensning på 40 dedikerte Mac-adresser per aksess. Broadnet opplyste at de tilbyr 50 Mac-adresser som standard, men at kundene kan kjøpe opp til 300 adresser. Telenor skulle sjekke med sitt tekniske miljø om det har skjedd endringer på dette området.

Telenor ga uttrykk for at selskapet var skeptisk til å ta oppgaven med å teste CPE-utstyr på generell basis. TDC mener det må være riktig å lage en spesifisering for hvilket utstyr som kan brukes. Det kan være nødvendig foreta en test av utstyr med umoden teknologi, for eksempel om CPE-utstyr tilrettelagt for vectoring er kompatibelt med den aktuelle DSLAMen. Nkom mente at utstyrslleverandørene av DSLAM/Mikronoder også burde kunne bidra med informasjon knyttet til kompatibilitet mot CPE-utstyr.

Telenor ga uttrykk for at selskapet kunne ha en rolle med henblikk på teste umodent utstyr, men dette må vurderes nærmere. Det overordnede må være at tilgangskjøperne skal ha mulighet til å benytte CPE-utstyr fra andre leverandører enn de Telenor selv benytter.

Broadnet hadde et spørsmål knyttet til QoS-spesifikasjoner. Telenor noterte seg dette som et oppfølgingspunkt.

Sak 2 Oppfølgingspunkter fra møtet

Oppfølgingspunkter fra møtet:

- 1) Telenor følger opp innspillene som ble gitt i møtet og oversender et utkast til detaljert produktspesifisering til arbeidsgruppens medlemmer i løpet av fredag 20. januar.
- 2) Telenor oversender den endelige versjonen til detaljert produktspesifisering til arbeidsgruppens medlemmer i løpet av mandag 23. januar.

Neste møte:

Fysisk møte 25. januar fra kl. 0930 til kl.1200 (Telenor, Fornebu)